

NORGES HØYESTERETT

Den 13. august 2015 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Normann, Kallerud og Ringnes i

HR-2015-01681-U, (sak nr. 2015/1296), straffesak, anke over dom:

I.

A

(advokat Jonny Sveen)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

II.

B

(advokat Arild Almklov)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke til Høyesterett over lagmannsrettens dom i straffesak hvor de alvorligste forholdene gjelder en rekke innbruddstyverier fra hytter.
- (2) Sandefjord tingrett avsa 28. november 2014 dom i straffesak mot B og A.
- (3) I tingretten ble både B og A frifunnet for i alt fem overtredelser av straffeloven § 257, jf. § 258 (post Ia, b, c, m og n), tre overtredelser av straffeloven § 147 første ledd og andre ledd første straffalternativ (post II a, b og d) og én overtredelse av straffeloven § 147 første ledd og andre ledd første straffalternativ, jf. straffeloven § 49 (post X). De ble også frifunnet for ett av de fremsatte erstatningskravene.
- (4) For de øvrige tiltalepunktene ble det avsagt dom med slik domsslutning:

"B, født 13.09.1992, dømmes for
 16 overtredelser av straffeloven § 257 jf § 258,
 3 overtredelser av straffeloven § 147 første ledd og annet ledd første straffealternativ,
 6 overtredelser av straffeloven § 257,
 4 overtredelser av straffeloven § 260 første ledd jf tredje ledd,
 1 overtredelse av straffeloven § 260 første ledd jf tredje ledd jf strl § 49,
 3 overtredelser av straffeloven § 352a

Straffen settes til fengsel i 2 - to - år hvorav 1 - ett år og 8 - åtte - måneder gjøres ubetinget og 120 - etthundreogtjue - dager gjøres betinget.

Fullbyrdelsen av den betingede delen av straffen utsettes i medhold av straffeloven §§ 52-54 med en prøvetid på 2 - to - år.

Straffen er en særskilt straff i forhold til gjenstående samfunnsstraff etter Sandefjord tingretts dom av 14.06.2013.

Varetekt kommer til fradrag i den ubetingede delen av straffen med 87 - åttisju - dager.

[...]

A, født 17.05.1991, dømmes for
 16 overtredelser av straffeloven § 257 jf § 258,
 2 overtredelser av straffeloven § 147 første ledd og annet ledd første straffealternativ,
 7 overtredelser av straffeloven § 257,
 4 overtredelser av straffeloven § 260 første ledd jf tredje ledd,
 1 overtredelse av straffeloven § 260 første ledd jf tredje ledd jf strl § 49,
 1 overtredelse av straffeloven § 127 første ledd første straffealternativ,
 1 overtredelse av våpenloven § 33 første ledd annet punktum jf tredje ledd jf § 8 første ledd,
 1 overtredelse av straffeloven § 228 første ledd,
 2 overtredelser av våpenloven § 33 første ledd første punktum jf forskrift av 25.06.2009 nr 904 om skytevåpen, våpendeler og ammunisjon § 9
 2 overtredelser av straffeloven § 352a

Straffeloven § 61, § 62 første ledd og § 63 annet ledd er anvendt.

Straffen settes til fengsel i 2 - to - år hvorav 1 - ett år og 8 - åtte - måneder gjøres ubetinget og 120 - etthundreogtjue - dager gjøres betinget.

Fullbyrdelsen av den betingede delen av straffen utsettes i medhold av straffeloven §§ 52-54 med en prøvetid på 2 - to - år.

Varetekt kommer til fradrag i den ubetingede delen av straffen med 209 - tohundreogni - dager."

- (5) I domsslutningen ble det videre avsagt dom for ett erstatningskrav og inndragning av diverse beslaglagte gjenstander.
- (6) Tingrettens dom ble påanket av påtalemyndigheten og av B og A. Påtalemyndighetens anke gjaldt bevisbedømmelsen under skyldspørsmålet for postene B og A ble frifunnet for, med unntak av ett forhold. Ankene fra B og A rettet seg mot bevisvurderingen under skyldspørsmålet for en rekke av postene de ble domfelt for. Bs anke omfattet også straffutmålingen. I lagmannsrettens henvisningsbeslutning ble det besluttet at Bs straffeutmålingsanke over en annen dom fra Sandefjord tingrett av 4. desember 2014 også skulle henvises til ankeforhandling.
- (7) Agder lagmannsrett avsa 22. mai 2015 dom med slik domsslutning for så vidt gjelder straffespørsmålet:

- "1. B f 13. september 1992 og A født 17. mai 1991 frifinnes hva gjelder postene I j og k i tiltalen 4 november 2014 (tiltalen).
2. A frifinnes etter tiltalens post III b.
3. B og A dømmes i h h t tiltalen for forbrytelser mot straffeloven § 257 jf § 258, straffeloven § 147 første og annet straffalternativ, straffeloven § 257, straffeloven § 260 første jf tredje ledd og straffeloven § 147 første og annet ledd første straffalternativ jf § 49. Straffen for disse forhold samt de der skyldspørsmålet er rettskraftig avgjort ved tingrettens dom og sammenholdt med straffeloven §§ 61 og 62 første ledd settes for begge til fengsel i 3 -tre- år. Soningen av 9 -ni- måneder utsettes i medhold av straffeloven § 52 flg med prøvetid i 5 -fem- år. Til fradrag i fengselsstraffens ubetingede deler, ref straffeloven § 60, går for A vedkommende 387 -trehundreogåttisyv- dager og for B 88 -åttiåtte- dager. B betaler i tillegg bot stor 10 000 -titusen- kroner til statskassen, subsidiært 15 -femten- dagers fengsel. For Bs vedkommende er straffen fellesstraff med Sandefjord tingretts dom 4 desember 2014."

- (8) I domsslutningens punkt 4 ble det avsagt dom for to erstatningskrav, og i domsslutningens punkt 5 for inndragningskravet.
- (9) B og A, som ved tingrettens dom ble frikjent for tiltalens post Ia, b, m og n, post IIa, b og d og post X, har anket lagmannsrettens dom til Høyesterett. Begge ankene gjelder straffutmålingen. Både B og A anfører at den utmålte straff er for streng. Det blir vist til at den utmålte straffen er på linje med det Høyesterett har lagt til grunn for profesjonelle omreisende vinningskriminelle, og at innbruddene i denne sak er av en annen karakter, da de har skjedd under ruspåvirkning uten noe kalkulert motiv om økonomisk vinning.
- (10) Påtalemyndigheten har ikke kommentert ankene, med unntak av at det stilles spørsmål ved om As anke er rettidig.
- (11) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at A og B ble frifunnet i tingretten for åtte av tiltalepunktene de nå er dømt for i lagmannsretten. Ankene kan da bare nektes fremmet dersom ankeutvalget enstemmig finner det klart at de ikke kan føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. Beslutningen skal begrunnes, jf. straffeprosessloven § 323 andre ledd andre punktum.
- (12) Ankene gjelder straffutmåling for en lang rekke overtredelser, hvor innbruddstyveriene må anses som de mest alvorlige. A og B er funnet skyldige i henholdsvis 17 og 18 overtredelser av straffeloven § 257, jf. § 258.
- (13) Både A og B har gjort gjeldende at den utmålte straffen er for streng, og har vist til at den er på linje med det Høyesterett har lagt til grunn for profesjonelle, omreisende vinningskriminelle. Det vises til at denne saken er av en annen karakter.
- (14) Lagmannsretten omtaler innbruddene og innbruddstyveriene slik:
- "Tyveriene og innbrudd fra hyttene har klare tegn på at gjerningsmennene har vært lite profesjonelle og at det ikke ligger særlig grad av planlegging eller tankevirksomhet bak. Omstendighetene indikerer at forbrytelsene er begått under ruspåvirkning, uten særlig tanke på konsekvensene."**
- (15) Lagmannsretten kom til at straffen for vinningskriminalitet som denne må ligge "klart under"

straffen for profesjonell vinningskriminalitet. Utvalget er enig i dette.

- (16) Det må imidlertid tillegges vekt at et stort antall privatpersoner er fornærmet og den krenkelse av den private sfære slike innbrudd innebærer, jf. Rt. 2011 side 765 avsnitt 22. Utvalget vil særlig fremheve det ubehag og den utrygghet hytteinnbrudd ofte resulterer i, og som flere hytteeiere i saken her har gitt uttrykk for. Innbruddene har også medført ikke ubetydelige reparasjonskostnader, arbeid og tidsspille i tilknytning til blant annet forsikringsoppgjør.
- (17) I Rt. 1997 side 1976 ble straffen for omkring 58 overtredelser av straffeloven § 257, jf. § 258 ble satt til to år og tre måneder. Vinningsforbrytelsene gjaldt også i den saken i stor grad hyttetyverier.
- (18) Denne dommen er imidlertid avsagt før straffeloven § 61 om skjerpet straff ved gjentakelse trådte i kraft. I Rt. 2005 side 746 er det fremhevet at formålet med lovendringen i 2003 særlig var å skjerpe straffen for gjentatte vinnings-, volds- og seksualforbrytelser, jf. avsnitt 11 med henvisninger til Ot.prp. nr. 62 (2002-2003) side 94 og Innst. O. nr. 118 (2002-2003) side 12.
- (19) Begge de tiltalte er tidligere domfelt og har sonet fengselsstraff slik at straffeloven § 61 kommer til anvendelse.
- (20) Det skal også utmåles straff for en rekke andre overtredelser, som riktignok er av mindre alvorlig karakter.
- (21) Lagmannsretten har fastsatt straffen for begge til fengsel i tre år hvor soningen av ni måneder er gjort betinget i medhold av straffeloven § 52 flg. med en prøvetid på fem år. Utvalget er etter en samlet vurdering kommet til at de utmålte straffene ikke er for strenge. Etter dette gis det ikke samtykke til å fremme ankene.
- (22) Beslutningen er enstemmig.

SLUTNING :

Ankene nektes fremmet.

Knut H. Kallerud
(sign.)

Kristin Normann
(sign.)

Arne Ringnes
(sign.)

Riktig utskrift: